

Inleiding

Hygiëne is binnen de kinderopvang belangrijk. Bij Kindercentrum Robbedoes hebben we dat vastgelegd in een hygiënebeleid. Jonge kinderen kunnen in aanraking komen met ziekteverwekkers waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Het doormaken van een aantal veel voorkomende infectieziekten hoort bij de normale ontwikkeling van een kind. Kinderen die de kinderopvang bezoeken hebben echter een grotere kans om een infectieziekte op te lopen dan kinderen die thuis verzorgd worden. Via andere kinderen komen ze vaker en op jongere leeftijd in contact met allerlei ziekteverwekkers de zogenaamde micro-organismen.

Micro-organismen zijn zo klein dat ze alleen met een microscoop waarneembaar zijn. Er zijn de volgende typen micro-organismen:

- Bacteriën;
- Virussen;
- Parasieten, waaronder wormen;
- Schimmels, bijvoorbeeld huidschimmels en gisten.

De micro-organismen zijn overal aanwezig. Enkele soorten kunnen ziekten ontwikkelen maar de meeste zijn onschuldig. Ook de hoeveelheid micro-organismen zijn van belang voor het al of niet ziekmakend effect. Om snel te kunnen groeien hebben micro-organismen vocht, voedsel (bijvoorbeeld vuil, huidschilfers, stof) en een temperatuur tussen de 7°C en de 55°C nodig.

Verspreiding

Micro-organismen kunnen zich op de volgende manieren verspreiden:

- Via de handen;
- Via de lucht (via druppels door aanhoesten, huidschilfers of stof);
- Via het voedsel;
- Via voorwerpen (bijvoorbeeld speelgoed, toiletten, beddengoed);
- Via lichaamsvloeistoffen (speeksel, braaksel, ontlasting, urine en bloed);
- Via dieren, muggen, vliegen.

Per onderdeel zal een toelichting worden gegeven, uitgezonderd het schoonmaken van materiaal en omgeving. Dit onderdeel wordt immers gewaarborgd door de huishoudelijke dienst. Het schoonmaken van het materiaal en omgeving is al beschreven in het schoonmaakbeleid o.a. middels de opgestelde schoonmaakroosters.

Persoonlijk hygiëne

Handhygiëne

Veel micro-organismen worden via de handen overgedragen. Een goede hygiëne door de leiding maar ook voor en door de kinderen, is een van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen.

De handen dienen op de volgende momenten te worden gewassen:

Voor:

- Het begin van de werkzaamheden;
- Het aanraken en het bereiden van voedsel;
- Het eten of het helpen bij eten.
- Wondverzorging (gebruik waterafstotende pleisters)

Na:

- Iedere zichtbare verontreiniging van handen;
- Spelen in de zandbak;
- Toiletgebruik;
- Na het aanraken van dieren;
- Het verschonen van een kind;
- Contact met lichaamsvochten zoals, snot, braaksel, urine, ontlasting en/ of bloed;
- Het dragen van handschoenen;
- Schoonmaakwerkzaamheden.
- Wondverzorging (gebruik waterafstotende pleisters)

Handen wassen

De handen dienen op de volgende manier te worden gewassen:

- Draai de kraan open zodanig dat de temperatuur van het water handwarm is;
- Maak de handen nat en voorzie ze van een beetje vloeibare zeep uit een zeepompje;
- Was de handen ongeveer 10 seconden: wrijf de handen over elkaar, vingertoppen, duimen, gebieden tussen de vingers en de polsen moeten worden ingewreven;
- Spoel af onder flink stromend water, waarbij het water van de pols naar de vingertoppen toe moet stromen;
- Droog de handen af ook tussen de vingers en de polsen;
- Indien er katoenen handdoeken gebruikt worden, moeten deze minstens elk dagdeel vervangen worden; als de handdoek vuil of nat geworden is vaker.

N.B.

- Belangrijk bij dikwijls handen wassen is het gebruik is van een enigszins vette handcrème, zodat de handen gaaf blijven ondanks het frequente wassen;
- Desinfecteren van de handen is in principe niet nodig. Een uitzondering geldt bij bloederige diarree en als er bloed op de handen is gekomen. Dan moeten de handen na het wassen worden gedesinfecteerd met handalcohol;
- Een lege flacon vloeibare zeep niet bijvullen maar vervangen.

Draag altijd wegwerphandschoenen als er een kans bestaat dat je in aanraking komt met bloed of eventueel besmet lichaamsvocht. Wegwerphandschoenen hoeven niet steriel te zijn. Na gebruik van wegwerphandschoenen altijd de handen wassen.

Voeding en hygiëne

Opruimen en bewaren van eten

- Controleer regelmatig de temperatuur van de koelkast en vriezer. Vaak is de temperatuur van de buitenkant afleesbaar, anders moet je een thermometer in de koelkast en vriezer leggen. De temperatuur mag maximaal 7°C zijn. De ideale temperatuur is 4°C. De temperatuur van de vriezer is kleiner of gelijk aan -18°C;
- In koelkasten met aan de buitenkant een digitale temperatuuraanduiding hoeft geen aparte thermometer in de koelkast geplaatst te worden.
- Denk eraan dat de houdbaarheidsdatum alleen geldt bij ongeopende verpakkingen.
- Wanneer je zelf eten klaarmaakt en bewaart of je maakt een verpakking open dan moet je zelf een bereidingsdatum of openingsdatum op het product zetten met een zwarte (watervaste) viltstift;
- Bewaar ingevroren producten niet langer dan drie maanden in de vriezer; zet ook hier met viltstift de datum op dat het in de vriezer gelegd is.
- Zet producten met de kortste houdbaarheidsdatum vooraan, zodat ze het eerste worden gebruikt (first-in-first out);
- Zet de koelkast/ vriezer niet te vol. Bestel niet te veel. Hou het overzichtelijk;
- Zorg dat alle verpakkingen goed gesloten zijn;
- De koelkast dient één keer per maand te worden schoongemaakt. De vriezer dient één keer per zes maanden te worden ontdooid en schoongemaakt. Voorraadkast dient vier maal per jaar te worden schoongemaakt.

Klaarmaken van de (brood)maaltijd

Bij het klaarmaken van de (brood)maaltijd moet op de volgende punten worden gelet: Hygiëne:

Was voor het eten klaarmaken goed je handen met water en zeep;

Was voordat je het eten uitdeelt eerst de handen. Laat ook de kinderen de handen wassen;

Zorg voor schone materialen. Zorg dat de etenstafel goed schoon is. Voorkom over en weer besmetting van bacteriën (kruisbesmetting).

Temperatuur:

- Haal de producten zo kort mogelijk van te voren uit de koeling;
- Zet alle producten op tafel. Maak de porties niet te groot;

- Melkproducten niet te lang op tafel laten staan (maximaal een half uur buiten de koeling).

Overige:

- Yoghurt maximaal een half uur buiten de koeling zetten. Maak de yoghurt en het fruithapje zo kort mogelijk van tevoren klaar en zorg dat het goed koel blijft;
- Zorg voor schone materialen. Zorg dat de etenstafel goed schoon is. Voorkom over en weer besmetting van bacteriën (kruisbesmetting).

Eten meegenomen door de ouders

Wanneer ouders eten van thuis meenemen, moet er op de volgende zaken worden gelet:

- Zet koele producten (melk, melkproducten kaas, vleeswaren, moedermelk, etc.) direct na binnenkomst in de koelkast;
- Haal het eten en drinken zo kort mogelijk voor het eten uit de koelkast;
- Ruim na het eten alles op, bewaar geen restjes;
- De ouders zijn aansprakelijk voor het voedsel (eten en drinken) dat zij van huis meegeven, inclusief eventueel moedermelk.

Opruimen en afwassen

Bij het opruimen en afwassen moet op de volgende punten worden gelet.

- Zet eten en drinken dat koel bewaard moet worden in de koelkast;
- Na het eten eventuele restjes laten uitdampen buiten de koelkast (maximaal een half uur) daarna afdekken met huishoudfolie, voorzien van een bereidingsdatum in de koelkast zetten;
- Alle gebruikte materialen (pannen, messen, borden e.d.) direct na het eten afwassen.

Schoonmaken van de keuken

- Dagelijks afvalbakken legen en 2 keer per week nat schoonmaken;
- Maak de keuken schoon volgens het schoonmaakrooster.
- Vaatdoekjes na elke vuile klus en minimaal na elk dagdeel vervangen/wassen.
- Bij uitspoelen vaatdoekjes: heet stromend water gebruiken.
- De koelkasten worden wekelijks gecheckt op temperatuur en genoteerd.

Flessenvoeding en hygiëne

Flesspenen en flessen

- Ouders brengen zelf de flessen en spenen mee naar de opvang, zijn ook verantwoordelijk voor het uitkoken en op tijd vervangen van de flessen en spenen.
- Na iedere gebruik van de reserve flessen en/of spenen van Robbedoes dienen deze uitgekookt te worden.
- Restjes babyvoeding worden niet bewaard, want melkproducten kunnen bederven.

Flessenvoeding

Klaarmaken:

- Was voor het klaarmaken van een voeding goed je handen met water en vloeibare zeep. Droog daarna je handen goed af;
- Voor het bereiden van babyvoeding is koud leidingwater geschikt.
- Om te zorgen dat het kind de juiste hoeveelheid voedingsstoffen krijgt, is het van belang om de verhouding poeder/ water aan te houden zoals deze op de verpakking staat aangegeven;
- Flessenvoeding wordt per fles klaargemaakt op de groepen. Klaargemaakte voeding mag nooit langer dan een paar uur worden bewaard!

Bewaren:

- Bewaar de bereide babyvoeding niet langer dan nodig is bij kamertemperatuur.
- De flessenvoeding mag maximaal een uur buiten de koelkast (inclusief voeden) worden

- bewaard;
- Bewaar de klaargemaakte voeding op de koudste plaats in de koelkast. Dat kan per koelkast verschillen.
- Over het algemeen is het af te raden flessen te plaatsen in de koelkastdeur. Dit is een minder koude plek in de koelkast.

Verwarmen:

De ideale drinktemperatuur voor flessenvoeding is 30-35°C. Deze temperatuur wordt op 1 manier bereikt:

- In de magnetron. Zet de fles hierin zonder dop of speen en verwarm de inhoud volgens de tabel:
 - een fles van 100 ml ongeveer 30 seconden op 600 Watt *
 - een fles van 150 ml ongeveer 45 seconden op 600 Watt
 - een fles van 200 ml ongeveer 60 seconden op 600 Watt

De inhoud mag niet koken. Laat de fles dan even staan en schud hem vervolgens, zodat de warmte goed wordt verdeeld. Als u de fles namelijk verwarmt, kan de buitenkant van de fles koud aanvoelen, maar de inhoud kan al heet zijn. Controleer de temperatuur van de voeding door een beetje voeding op de binnenkant van de pols te druppelen. De flesvoeding moet net zo warm zijn als de huid.

Moedermelk

Bewaren en opwarmen

- Moedermelk blijft maximaal twee dagen goed in de koelkast mits het gekoeld is gebracht en de temperatuur van de koelkast tussen de 3° en de 7°C is (bij voorkeur 4°C).
- Ingevroren moedermelk kan het beste heel langzaam worden ontdooid in de koelkast of onder lauw stromend water. Zet de kraan niet te heet, omdat dan antistoffen verloren kunnen gaan. Eenmaal ontdooid moedermelk moet binnen 24 uur gebruikt worden. Het kan niet opnieuw ingevroren worden.
- Ingevroren moedermelk wordt max. 3 maanden bewaard in de vriezer.
- Uit hygiënisch oogpunt wordt moedermelk bij voorkeur opgewarmd in de magnetron* (zie tabel boven), anders in flessenwarmer. Restant weggooien.

Toilethygiëne

- Zolang de kinderen nog niet zelfstandig naar de toilet kunnen gaan moet de groepsleidster/ hulp mee gaan om de kinderen te helpen;
- De toiletjes en de wasbakken dienen te zijn afgestemd op kindhoogte. Hier kunnen de kinderen goed en aangenaam op zitten en daardoor leren ze sneller zelfstandig naar het toilet te gaan;
- Na het toiletbezoek dienen de handen te worden gewassen bij een wastafel op kindhoogte. De wastafel dient in de directe nabijheid van de toiletten te zijn;
- De handen dienen te worden gewassen met water. De handdoeken dienen regelmatig te worden gewassen;
- De toiletjes worden minimaal 3 x per dag schoongemaakt met sopje.
- Bij gebruik van een potje, dienen de potjes na ieder gebruik te worden leeggegooid en schoongemaakt met borstel en sopje en buiten het bereik van kinderen te worden opgeborgen.

Hygiëne rond verschonen

Uitgangspunten:

- Verschonen moet strikt gescheiden zijn van voedselbereiding;
- Verschonen dient te gebeuren op een verschoontafel;
- Als kinderen al kunnen staan worden plas luiers ook wel staand verschoond;
- De luier emmer staat tijdens het staand verschonen in de buurt zodat kinderen zelf hun luier weg mogen gooien als ze willen;

- Het verschoonkussen moet elke keer na gebruik worden schoongemaakt met de daarvoor bestemde spuitbus en gebruik van een keukenrol;
- In de directe nabijheid van de commode moet een wasgelegenheid zijn. Deze moet voorzien zijn van warm water (maximaal 37°C) en koud water. Verschonen gebeurt op een aankleedkussen dat intact is;
- Was na het verschonen altijd de handen met vloeibare zeep en droog ze af met een handdoek. Deze handdoek dient twee keer per dag te worden verschoond;
- Luiers na gebruik direct in gesloten luieremmer gooien. De luieremmer dient een maal daags te worden geleege en een keer per maand te worden schoongemaakt.
- Gebruikte washandjes direct opruimen/wassen.

Hygiëne rond wasgoed en speelgoed

- Met bloed bevuild linnengoed wordt op 60 graden gewassen.
- Zalf dient opgebracht met een spatel of bij gebruik van handschoenen.
- Papieren zakdoekjes per kind gebruiken bij neusverkoudheid.
- Gemorst bloed wordt met handschoenen aan met een papieren tissue verwijderd; de (onder)grond daarna gedesinfecteerd.
- Wanneer zieke kinderen (bijv. koortslip) met knuffels voor algemeen gebruik spelen, worden deze knuffels direct gewassen.
- Speelgoed dat in de mond genomen wordt, wordt dagelijks gereinigd.
- Knuffels en stoffen speelgoed wordt maandelijks gewassen.
- Er wordt alleen stoffen speelgoed aangeschaft dat op min. 40 graden gewassen kan worden.
- Buitenspeelplaats regelmatig op afval/uitwerpselen van dieren controleren.
- Speelgoed wordt na vervuiling gedesinfecteerd.

Schoonmaak

Door middel van een takenlijst die per groep is vastgelegd, worden de schoonmaakwerkzaamheden wekelijks of maandelijks per groep gedaan. Tijdens stofzuigen, dweilen en vegen zijn er geen kinderen in de buurt. Alle schoonmaakwerkzaamheden worden vermeld in het logboek, zodat er goed bijgehouden kan worden dat alles gedaan wordt of niet dubbel wordt gedaan. Tijdens de schoonmaakwerkzaamheden wordt gecontroleerd op kapotte en/of losse onderdelen. Mankementen worden direct schriftelijk (notitie bureau leidinggevende) en mondeling doorgegeven aan de leidinggevende. Tijdens de schoonmaakwerkzaamheden wordt de ruimte temperatuur gecontroleerd. Wanneer de temperatuur in de slaapruintes hoger is dan 18 gr. of lager dan 5 gr. wordt dit gemeld.

Schoonmaakmiddelen

Bij de keuze voor schoonmaakmiddelen moet rekening gehouden worden met de veiligheid en de belasting van het milieu en het doel waarvoor het dient.

Was

Door de was zo heet mogelijk te wassen, worden de meeste bacteriën gedood.

Dagelijkse was van de groepen: 60° C

Lakentjes: 60° C

Dekens, knuffels en overig: 60° C

T-shirts en vesten medewerkers: 40° C

De was wordt verzameld in een wasmand. De was wordt dagelijks gewassen. Er wordt geen wasverzachter gebruikt.

De wasruimte is afsluitbaar met een kindveilige knop, zodat de kinderen niet in de wasruimte kunnen.

Afwas

De afwasborstel en de sponsjes die voor de afwas worden gebruikt worden maandelijks vervangen.

In de 1^e week van de nieuwe maand wordt alle servies en bestek in de afwasmachine van het kantoor gewassen.

Afval en milieu

We proberen het milieu te besparen door afval zoveel mogelijk te scheiden in;

1. Dagelijks afval
2. Luiers
3. Glas
4. Papier

We hebben er niet voor gekozen om het groenafval te scheiden. We hebben schillen van het fruit en broodresten. Het verzamelen van dit afval heeft voor ons meer hygiënische nadelen (ongedierte, stank e.d.) dan voordelen.

Het afval wordt bewaard in daarvoor door de gemeente beschikbaar gestelde containers, die afgesloten kunnen worden. De containers staan op een afsluitbare ruimte. Afval wat op de vloer ligt wordt meteen weggegooid.

Legionella

Jaarlijks laten wij het kinderdagverblijf testen op legionella. Deze testen worden gedaan door een erkend bedrijf.

Luchten

Elke ochtend voordat het eerste kind gaat slapen en de avond nadat het laatste kind geslapen heeft, worden de ramen opengezet. Voor het avond sluiten, wordt het kleine bovenraampje in de babyruimte opengezet en alle binnendeuren blijven openstaan. 's Nachts wordt er gelucht door het mechanische ventilatie systeem. Dit in verband met aanvoer van verse lucht. Filters van de mechanische luchttoevoer worden gereinigd en vervangen conform instructies van de leverancier. Tijdens droge schoonmaak werkzaamheden zoals stofzuigen en bedden opmaken worden ramen open gezet. Maandelijks wordt de CO2 gemeten en genoteerd in het protocol "Meten is Weten".

Insecten

Om insecten tegen te gaan zijn er horren geplaatst voor alle openslaande ramen wordt zoet eten en drinken in deze periode vermeden. Plakkerige handen en monden worden direct schoongemaakt. In de buitenruimte wordt zoet eten beperkt.

In de EHBO koffer bevindt zich een tekenpincet. Een insectenbeet wordt indien nodig direct verwijderd en ontsmet.

Slapen

Alle kinderen slapen zoveel mogelijk in hetzelfde bedje. De bedjes worden dagelijks verschoond.

We zien er op toe dat er geen beschadigde en/of kapotte spenen aan de kinderen wordt gegeven.

De bedjes staan altijd op de laagste stand zodat de kinderen er niet zelf uitkunnen.

De bedjes worden van buitenaf vergrendeld.

Kinderen onder de 12 maanden gaan in de bovenste bedjes die kort opgemaakt zijn en de kinderen ouder dan 12 maanden gaan in de onderste bedjes.

De kinderen slapen alleen in een bed. De kinderen mogen niet in een box en/of wagen/buggy slapen.

Speelgoed

Kinderen tot drie jaar mogen geen speelgoed onder de 3,2 cm. Om dit te borgen spelen de kinderen leeftijd gerelateerd. Alleen bij breng en haalmomenten op de speelhal wordt er op toegezien dat er veilig speelgoed voor alle leeftijden omdat dan alle kinderen op de speelhal zijn. Speelgoed wordt met regelmaat nagekeken of het nog in orde is. Als het kan wordt het gerepareerd en anders weggegooid. Als er speelgoed op de grond ligt waar niets mee gedaan wordt, word dit opgeruimd.

Meubilair

Het meubilair voldoet aan de eisen. In de lage box in de speelhal mogen geen kinderen die kunnen lopen. Indien nodig gebruiken wij een stoelverkleiner ,en letten er op dat de kinderen op de goede manier in de stoel gezet worden. We zorgen er voor dat er voldoende ruimte is tussen de kinderstoel en de tafel. Naast de kinderstoel zit altijd een PW-er. Het meubilair wordt regelmatig nagekeken door de PW-er op mankementen. Deze worden schriftelijk (notitie bureau leidinggevende) en mondeling doorgegeven aan de leidinggevende.

Hygiëne medewerkers

Door onze medewerkers te voorzien van bedrijfskleding (polo, vest, broek, jas) proberen wij een gedeelte van de persoonlijke hygiëne te handhaven. Ook zijn wij verzekerd van schone kleding bij eventuele calamiteiten (bijvoorbeeld spugen van kinderen). Verder verzoeken wij onze medewerkers geen grote sieraden, lange nagels etc. te hebben of dragen. Alles in het belang van de hygiëne en veiligheid van het kind.

Speeltoestellen

Alle speeltoestellen zowel binnen als buiten worden tijdens de schoonmaakwerkzaamheden gecontroleerd op mankementen. Deze worden schriftelijk (notitie bureau leidinggevende) en mondeling doorgegeven aan de leidinggevende.

Buitenruimte

De buitenruimte is altijd afgesloten zodat kinderen niet weg kunnen lopen.

Er is een aparte ruimte voor de baby's waar de grotere kinderen niet mogen komen. Er is altijd toezicht bij alle kinderen. We hebben de afspraak dat deze ruimte niet gefietst of gevoetbald mag worden.

Er mag niet over het hek worden geklommen.

De buitenruimte wordt in de zomermaanden dagelijks geveegd, de zandbak geharkt en indien er uitwerpselen aanwezig zijn worden deze direct verwijderd en er wordt gecontroleerd op kapotte onderdelen en oneffenheden.

In de wintermaanden wordt de buitenruimte tweewekelijks geveegd en gecontroleerd op kapotte onderdelen en oneffenheden.

Infectieziekte

Bij infectieziektes handelen wij volgens de richtlijnen van de GGD. Deze map is te vinden in het kantoor van het kinderdagverblijf.

Dieren

Dieren worden alleen toegelaten als uit een inventarisatie blijkt dat er geen kinderen zijn met een allergie voor huisdieren.

Bloemen en planten

Er zijn zowel binnen als buiten geen bloemen of planten aanwezig.